

Kungl. Ingenjörsvetenskaps
Akademien

Till IVAs ledamöter
och Näringslivsråd

Uppmuntra någon med ett stipendium!

IVA inbjuder dig som är ledamot i IVA och/eller verksam inom forskning, teknisk utveckling och företagande att föreslå lämpliga mottagare av stipendier från **Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö** för år 2022.

Stiftelsens ändamål är att *främja forskning, teknisk utveckling och företagande som bidrar till uthålligt nyttjande av naturresurser och bevarande av biologisk mångfald*. Stipendium har företrädesvis utdelats till yngre forskare som är verksamma i Sverige.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse med Konungen som ordförande och representanter från KVA, KSLA, IVA och Svenskt Näringsliv. Styrelsen har till sitt förfogande en arbetsgrupp med företrädare för respektive akademis nomineringskommitté. Undertecknad representerar IVA i arbetsgruppen.

Slutligt val av stipendier görs i fondens styrelse. Vilka som fått stipendierna meddelas på Konungens födelsedag, den 30 april. Stipendierna, som vanligen uppgår till 85 000–100 000 kr, delas ut av Konungen på Slottet under maj/juni 2022. *Bra förslag har en god chans att beviljas!*

Följande IVA-förslag har erhållit stipendier de tre senaste åren:

År 2019

- Användning av ilmenit för att reducera globala koldioxidutsläpp.
- Förbättrade långtidsegenskaper hos litium-jon batterier.
- Återvinning av textil innehållande en blandning av polyester och bomull.
- Utvinning av värdefulla metaller från restprodukter.
- Aros Graphene – den felande länken till storskaliga applikationer av supermaterialet grafen.
- Materialutveckling för blyfria perovskit-solceller.

År 2020

- Är avfallsförbränning en källa till utsläpp av organiska fluorföreningar?
- Supereffektiv maskininlärningsteknologi till nytta för miljö och samhälle.
- Förnybara plaster och flygbränsle från grenar, rötter och toppar.

Kungl. IngenjörsvetenskapsAkademien (IVA)

Besöksadress: Grev Turegatan 16, 102 42 Stockholm
Postadress: Box 5073
Telefon: 08-791 29 00

www.iva.se

- Tillämpning av artificiell intelligens och maskininlärning för effektiv drift av telekommätverk.
- Åldrade fordonsavgaser från biodrivmedel.

År 2021:

- Nya metoder för att utvärdera miljöföroreningars effekter på hjärnans tidiga utveckling.
- Förstå och förutsäga biologisk nedbrytning som en avgörande ekosystemtjänst.

Förslag till mottagare av stipendium skall ha en kort motivering (inte överstigande en A4 sida) och innehålla:

- a. en kort beskrivande titel
- b. föreslagen stipendiat, födelseår och disputationår, institutionstillhörighet, e-postadress, telefon
- c. motivering och kort presentation av stipendiats meriter
- d. miljörelevans med anslutning till stiftelsens ändamål
- e. plan för hur stipendiet skall användas
- f. förslagsställarens namn, institutionstillhörighet, e-post och telefon

Till förslaget bifogas den nominerades meritförteckning, med publikationslista. Förslaget måste vara begripligt även för icke fackkunniga, pedagogisk och klar formulering är därför av avgörande betydelse. För att underlätta för er och för fondens styrelse bifogar vi som modell *ett modifierat exempel på beviljat stipendium* samt stiftelsens kriterielista vid val av förslag till mottagare.

Förslag till mottagare av stipendium ska vara IVA tillhanda senast 14 januari 2022. Förslaget ska sändas in via e-post till caroline.linden@iva.se. Var vänlig sänd även samma ansökan per brev till IVA, Att. Caroline Linden, Box 5073, 102 42 Stockholm.

Förslaget, skrivet i ”Word”, bifogas i bilaga till e-postmeddelandet. Namnge filen med namnet på föreslagen stipendiat, samt Kungafonden, t.ex. ”Anna Andersson Kungafonden_2022”.

Frågor besvaras av ledamöterna i nomineringskommittén:

Margareta Törnqvist
Stockholms universitet
Ledamot avd. VII
e-post: margareta.tornqvist@aces.su.se

Tord Svedberg
Ledamot avd. IV
e-post: tordsvedberg@bredband.net

Sten Bergström
Ledamot avd. III
e-post: sten.u.bergstrom@gmail.com

Med vänlig hälsning,

Margareta Törnqvist
Nomineringskommitténs ordförande

Bilagor:

1. Kriterielista
2. Förslagsmodell

Kriterielista - Bilaga 1

Kriterier för stipendier ur Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond

Miljörelevans är alltid ett villkor.

Styrelsen ser härutöver positivt på om förslag har ett eller flera av följande kännetecken:

- Vara innovativt.
- Utgöra förebild (t.ex. i näringslivet).
- Utgöra initieringsstöd (t.ex. för utprovning av nya idéer eller skapande av nya samarbeten – gärna internationella).

Stipendium till forskare skall normalt avse person som minst doktorerat men kan undantagsvis avse doktorand.

Stiftelsens styrelse är obenägen att belöna:

- Professorer och andra etablerade forskare om stipendiet avser insats inom ramen för personens akademiska profession.
- Person som föreslår stipendium till sig själv.
- Förtjänstfulla insatser, det vill säga att i efterhand enbart uttrycka erkänsla för eller belöna redan utfört arbete.
- Förslag som avser tidigare avslaget förslag, med eller utan reviderat innehåll.

Av förslag skall framgå hur stipendiet/anslaget skall användas.

Förslagsmodell - Bilaga 2

Förslag ska presenteras enligt följande modell

Tema: en beskrivande titel på förslaget

Föreslagen mottagare: namn, födelseår, examen och år, tillhörighet, e-postadress, tel.nr

Motivering: högst ca 20 rader, där det i slutet ska framgå hur ett stipendium skulle användas

Belopp: normalt 85 000 – 100 000 kronor

Förslagsställare: namn, tillhörighet, e-postadress, tel.nr.

Exempel: Bomull och plast från restströmmar av svenskt skogsbruk

Föreslagen mottagare:

Anders Andersson (f. 1986, Tekn. Dr. 2015)

Institutionen för XX, YY Högskola/Universitet, Postnr. Stad;

e-post: .....Tel:.....

Motivering:

Det genereras ungefär 6 miljoner kubikmeter spån och flis från sågverk och massabruk. Idag förädlas inte dessa sidoströmmar utan säljs ofta till bränslevärdet. Anders Andersson har utvecklat och patenterat en helt ny teknik där spån och flis kan konverteras till viskosfiber och molekyler för tillverkning av plast.

Anders har nyligen gjort två banbrytande upptäckter som är väsentliga för att kunna industrialisera tekniken: Han har utvecklat en billig katalysator som ger lika goda resultat som en tidigare katalysator av ädelmetall. Han har också hittat ett sätt att göra processen i ett kontinuerligt flöde. Att lyckas kommersialisera denna teknik skulle betyda mycket för Sverige och även resten av världen där både bomull och plaster har flera negativa miljöeffekter. Förutom spån och flis så finns det också stora volymer med grot (grenar och rötter) som kan användas i processen.

Anders skulle använda stipendiet för att besöka en världsledande forskargrupp i USA (Prof. Barbara Benson, University, City). Syftet med besöket är att lära sig ett väsentligt steg för kommersialisering. Den genererade viskosfibern behöver kunna bytas mot en ny laddning spån i en kontinuerlig process på ett effektivt sätt. Detta är den sista stora utmaningen för denna process.

Föreslaget belopp: 85 000 kr

Förslagsställare:

Professor David Davidsson

Institutionen för XX, YY Högskola/Universitet, Stad

e-post: .....Tel: .....